

PL

PL

PL

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 30.5.2008 r.
KOM(2008) 331 wersja ostateczna

KOMUNIKAT KOMISJI

**Uprawnienia do połowów na 2009 r.
Deklaracja polityczna Komisji Europejskiej**

KOMUNIKAT KOMISJI

Uprawnienia do połowów na 2009 r. Deklaracja polityczna Komisji Europejskiej

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie.....	3
2.	Stan zasobów.....	4
3.	Zasady na 2008 r.	6
4.	Uprawnienia do połowów ustalane w ramach WPRyb.....	6
4.1.	Ustanawianie TAC	6
4.2.	Ustanawianie nakładu połowowego.....	6
5.	Wyzwania dotyczące rentowności	8
6.	Podsumowanie działań pozostających w kompetencji państw członkowskich	8
7.	Zarządzanie za pomocą planowania długoterminowego	8
8.	Metody pracy przed wejściem w życie planów długoterminowych	9
9.	Ulepszenie sprawozdawczości, danych i ocen dotyczących połowów	10
10.	Ograniczenie ilości odrzutów.....	10
11.	Gatunki głębinyowe	11
12.	Morze Śródziemne i Morze Czarne	11
13.	Morze Bałtyckie.....	12
14.	Środki techniczne.....	12
15.	Harmonogram przedstawiania wniosków	12
16.	Wniosek.....	13
ZAŁĄCZNIK I.....		15
ZAŁĄCZNIK II		16

1. WPROWADZENIE

Unia Europejska co roku podejmuje decyzję w sprawie uprawnień do połowów (wielkości dopuszczalnych połowów), czyli kwot ryb i dopuszczalnych dni przebywania na morzu, przysługujących europejskim rybakom na wodach terytorialnych UE. Decyzje te podejmowane są na podstawie wniosku przedstawionego przez Komisję Europejską.

Wniosek Komisji dotyczący uprawnień należy sporządzać zgodnie z szeregiem obowiązujących wytycznych. Po pierwsze, zgodnie z głównymi celami wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb)¹, roczne uprawnienia do połowów należy ustanawiać na poziomie gwarantującym eksploatację zasobów zrównoważoną pod względem środowiskowym, gospodarczym i społecznym. Po drugie, ze względu na konieczność zapewnienia stabilnych i przewidywalnych ram dla podmiotów utrzymujących się z rybołówstwa roczne odchylenia powinny kształtować się w określonych z góry granicach. Po trzecie, należy przestrzegać zobowiązań międzynarodowych, w tym zobowiązania na rzecz odbudowy zasobów w celu uzyskania maksymalnej produktywności². Ponadto zgodnie z podejściem przyjętym w komunikacie „Poprawa konsultacji w zakresie zarządzania rybołówstwem wspólnotowym” z 2006 r. zainteresowane podmioty powinny włączać się w debatę na temat uprawnień do połowów już na jej wczesnym etapie.

Zgodnie z nową metodą pracy, zaproponowaną w 2006 r., w niniejszym komunikacie przedstawiono plany Komisji w zakresie opracowywania wniosków dotyczących całkowitych dopuszczalnych połowów (TAC) i nakładu połowowego na 2009 r., których celem jest realizacja zobowiązania na rzecz zrównoważonego rybołówstwa. W 2009 r. proces ten będzie przebiegał w kontekście pilnych wyzwań stojących przed WPRyb. Pomimo tego, że WPRyb obowiązuje już od kilkunastu lat, stan zasobów nadal jest niepokojący. Szereg stad eksploatuje się w sposób niegwarantujący zrównoważenia. Uprawnienia do połowów ustala się na poziomach, które są zbyt wysokie, aby zapewnić zrównoważenie stad. Ponadto systemy zarządzania nakładem połowowym nie funkcjonują zgodnie z oczekiwaniami. Istnieją też poważne trudności z egzekwowaniem uprawnień do połowów i należy rozwiązać problemy dotyczące wprowadzania przepisów w życie. Niezbędne jest także ulepszenie środków technicznych.

W związku z tym, przedstawiając swoje opinie dotyczące uprawnień do połowów w 2009 r., Komisja proponuje środki zmierzające do sprostania tym wyzwaniom. Obejmuje to weryfikację ograniczeń związanych z ustalaniem rocznych dostosowań wielkości TAC i kwot. W odrębnym wniosku zostanie również przedstawiony projekt ulepszenia środków technicznych. W 2008 r. Komisja rozpocznie ponadto prace nad bardziej zregionalizowanym podejściem do zarządzania rybołówstwem. Zostanie zwrócona większa uwaga na współdziałanie różnych elementów WPRyb,

¹ Artykuł 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 z dnia 20 grudnia 2002 r. w sprawie ochrony i zrównoważonej eksploatacji zasobów rybołówstwa w ramach wspólnej polityki rybołówstwa. Dz.U. L 358 z 31.12.2002, s. 59.

² Wprowadzenie zrównoważenia w rybołówstwie UE przy pomocy podejścia opartego na maksymalnie podtrzymywalnym odłowie. Komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego. COM(2006) 360 wersja ostateczna.

które zmierzałyby do poprawy zrównoważenia rybołówstwa w sposób najbardziej odpowiedni dla każdego regionu. Inne obszary polityki będą stopniowo coraz ściślej powiązane z długofalową zrównoważoną eksploatacją zasobów rybnych.

Komisja zamierza zasięgnąć opinii zainteresowanych podmiotów w sprawie deklaracji politycznej przedstawionej w niniejszym komunikacie i zaprosić państwa członkowskie i sektor przemysłu do udziału w debacie nad sposobem ulepszenia metod pracy związanych z ustanawianiem rocznych uprawnień do połowów. Ponadto w 2008 r. planuje się dalsze konsultacje dotyczące ulepszenia innych aspektów zarządzania rybołówstwem.

2. STAN ZASOBÓW

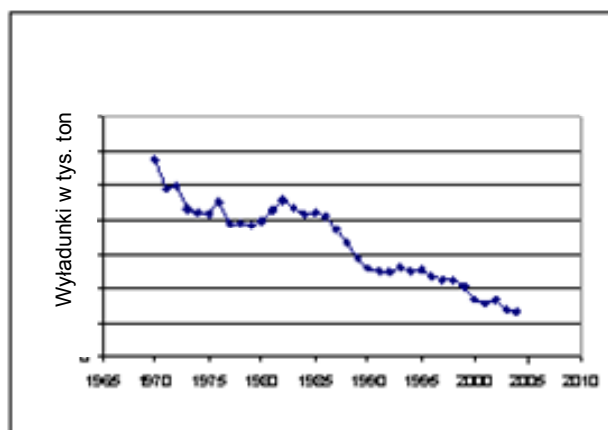
W wielu sektorach polityka zachowania zasobów nie zapewnia ich zrównoważenia. Większość stad ryb przydennych ulega zmniejszeniu i nie znajduje się w stanie zrównoważenia, ponieważ jest eksploatowana w sposób przekraczający bezpieczne granice biologiczne. Takie gatunki jak gromadnik i dobijakowate, które wykorzystuje się do produkcji mączki rybnej, występują coraz rzadziej. Również tuńczyk błękitnopłetwy jest przeławiany, z czym wiąże się poważny problem dotyczący kontroli połowów. W lepszym stanie są natomiast stada włócznika. Wiele innych stad pelagicznych poławia się w sposób gwarantujący zrównoważenie. W Morzu Śródziemnym monitorowaniem objęte są tylko dwa gatunki przydenne i dwa niewielkie liczebnie gatunki pelagiczne. Omawiane stada ryb przydennych znajdują się poza bezpiecznymi granicami biologicznymi, natomiast dwa stada ryb pelagicznych nie są w pełni eksploatowane.

Jednostki naukowe każdego roku oceniają, czy możliwości rozrodcze stad będą w przyszłości zagrożone, tj. czy znajdują się one „poza bezpiecznymi granicami biologicznymi”. Stan około 57 % stad jest jednak nieznany, co wynika przeważnie z niedokładnych raportów połowowych. Wśród stad, których stan jest znany, 68 % jest zagrożone wyniszczeniem, a jedynie około 32 % poławia się w sposób zapewniający zrównoważenie. W przypadku 88 % stad przełowienie jest tak znaczące, że bardziej ograniczona działalność połowowa umożliwiłaby większe połowy. Liczba ta znacznie przewyższa wskaźniki dla obszarów poza UE, jako że średnia światowa dla przeławianych stad wynosi 25 %³. Około 19 % stad jest w tak złym stanie, że naukowcy zalecają w ich przypadku wstrzymanie wszelkich połowów (zob. tabele w załączniku I).

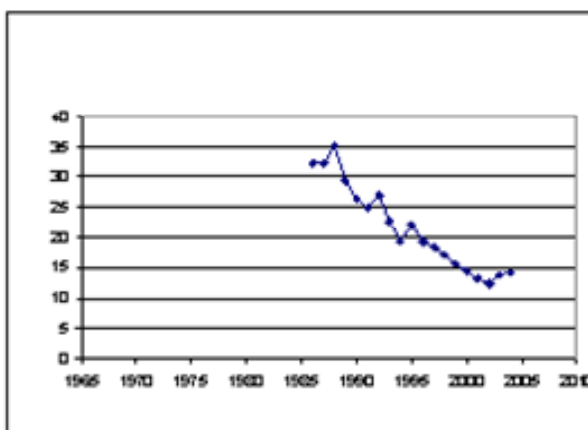
W perspektywie długoterminowej przełowienie doprowadziło do sytuacji, w której zasoby rybne w wodach terytorialnych UE stanowią o wiele mniejszy wkład w gospodarkę europejską i dostawę żywności niż dawniej. Stada ryb przydennych w Morzu Północnym produkują obecnie zaledwie jedną piątą w porównaniu z połowami uzyskiwanymi z nich 25 lat temu. Podobne tendencje obserwuje się w większości obszarów, na temat których dostępne są odpowiednie informacje (zob. wykres 1).

³ Stan rybołówstwa i akwakultury na świecie w 2006 r. Organizacja ds. Żywności i Rolnictwa Organizacji Narodów Zjednoczonych. Rzym, 2007.

Szacunkowe wyładunki gatunków przydennych pochodzących z Morza Północnego (1970-2004)

Szacunkowe wyładunki morskiczka, smuklicy i homarca pochodzących z iberyjskiej części Atlantyku

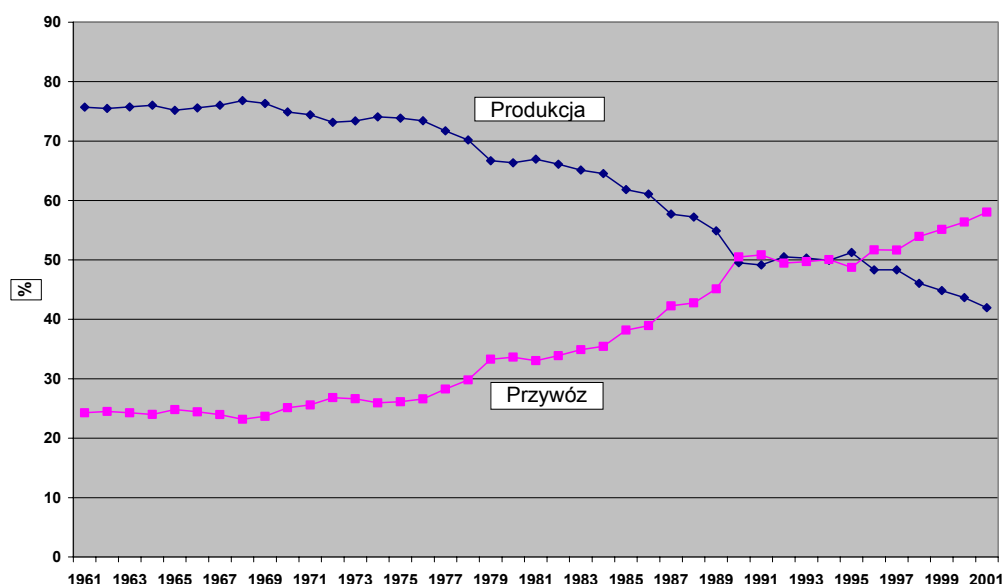

Wykres 1. Wykres po lewej stronie: szacunkowe wyładunki z Morza Północnego (1970-2004). Wykres po prawej stronie: szacunkowe wyładunki głównych gatunków przydennych (morskiczka, smuklic, żabnicy i homarca) z iberyjskiej części Atlantyku. W obu przypadkach dane pochodzą od ICES (2005).

Takie ograniczenie produktywności doprowadziło do większej zależności europejskiego przemysłu spożywczego i rynku od surowców importowanych. O ile we wczesnych latach siedemdziesiątych 75 % produktów rybnych na rynku europejskim pochodziło z zasobów wewnętrznych, obecnie produkty wewnętrzne stanowią około 40 % (zob. wykres 2).

Stosunek między produkcją rybną w EU-15 a przywozem w latach 1961-2001

(w %) (źródło: Eurostat)

Wykres 2. Stosunek między produkcją a przywozem produktów rybnych (żywność i produkty nieżywnościowe) w UE

Pomimo usilnych starań nie zaobserwowano znaczących symptomów odbudowy stad ani ograniczenia przeławiania od 2003 r. Zarządzanie rybołówstwem w Unii Europejskiej nie funkcjonuje prawidłowo, a cel polegający na długoterminowym zrównoważeniu nie jest realizowany.

3. ZASADY NA 2008 R.

W kontekście uszczuplenia stad i bardzo dużych uprawnień do połowów w porównaniu z zaleceniami naukowymi Komisja nadal jest zwolenniczką takich uprawnień do połowów, które zapewniają zrównoważenie zgodnie z opiniami naukowymi, a w przypadku wyniszczonych stad zapewnią wysokie prawdopodobieństwo ich odbudowy.

Uprawnienia do połowów należy ustanawiać:

- zgodnie z planami długoterminowymi;
- z poszanowaniem odpowiednich porozumień międzynarodowych;
- oraz z uwzględnieniem celów wspólnej polityki rybołówstwa, zwłaszcza konieczności ograniczenia połowów ryb pochodzących z przełowionych stad i konieczności odbudowy wyniszczonych stad.
- Komisja przywiązuje ogromne znaczenie do przestrzegania powyższych zasad. Bardziej szczegółowe informacje na ich temat przedstawiono poniżej.

4. UPRAWNIENIA DO POŁOWÓW USTALANE W RAMACH WPRYB

4.1. Ustanawianie TAC

Przeławianie oraz wyniszczenie stad wynika częściowo z ustanawiania zbyt wysokich poziomów TAC i nakładu połowowego. Wartości TAC przyjmowane przez Radę są średnio o 48 % wyższe niż połowy, które zdaniem naukowców zapewniałyby zrównoważenie zgodnie z podejściem zapobiegawczym⁴. Poza znanymi problemami związanymi z egzekwowaniem przepisów jedną z przyczyn niewielkiej liczebności zasobów morskich jest ustanawianie zbyt wysokich kwot. W niniejszym komunikacie omówiono nowe metody ustalania TAC, które mają umożliwić uniknięcie takich problemów.

4.2. Ustanawianie nakładu połowowego

Oprócz TAC zarządza się również nakładem połowowym w celu ograniczenia odrzutów i nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów (połowy NNN). Zarządzanie nakładem połowowym to ponadto środek służący zachowaniu zasobów w sytuacji, gdy prognozy wykorzystywane do określania TAC są niedostępne. Stanowi to część długoterminowych planów dla dorsza, gładzicy i soli

⁴

Przy tych obliczeniach TAC ustanowione w sytuacji, gdy opinia naukowa zaleca całkowite wstrzymanie połowów, uwzględniono jako 100-proc. przekroczenie limitu.

w Morzu Północnym, soli we wschodniej części Kanału La Manche i południowego stada morskczuka.

Nakład połowowy i śmiertelność połowowa w odniesieniu do dorsza nadal są zbyt wysokie. W latach 2004-2006 nakład połowowy uległ zmniejszeniu jedynie o 12 % w Cieśninie Kattegat, o 9 % w Cieśninie Skagerrak, Morzu Północnym i wschodniej części Kanału La Manche, o 24 % na wodach na zachód od Szkocji oraz o 17 % w Morzu Irlandzkim.

Podobna sytuacja występuje w przypadku innych stad, których dotyczy system oparty na dniach przebywania na morzu.

Obowiązujący system nie może zagwarantować dalszych koniecznych ograniczeń, ponieważ umożliwia kompensowanie mniejszej ilości dni przebywania na morzu dzięki skomplikowanemu systemowi odstępstw. Zgodnie z tym systemem nawet statki nieprowadzące działalności posiadają prawa połowowe, które można przekazywać statkom prowadzącym działalność połowową. Ograniczenie liczby dni przebywania na morzu nie jest skutecznym sposobem ograniczenia faktycznie wykorzystywanego nakładu. W związku z tym realistycznych wartości docelowych związanych z ograniczeniem nakładu nie można osiągnąć wyłącznie za pomocą zmniejszenia liczby dni przebywania na morzu.

Rozważono zatem możliwość wprowadzenia systemu zarządzania nakładem połowowym w oparciu o pułapy kilowatodni. Taka metoda pozwoliłaby państwom członkowskim na podejmowanie decyzji dotyczących równowagi pomiędzy możliwościami połowowymi floty a uprawnieniami do połowów. Pozwoliłoby to również państwom członkowskim na precyzyjne dostosowywanie przydziałów kilowatodni w celu wspierania połowów o niskim poziomie odrzutów i unikania połowów dorsza. Na posiedzeniu Rady w grudniu 2007 r. Rada i Komisja uzgodniły oświadczenie w tej sprawie:

„Rada i Komisja zgadzają się, że podejście oparte na kilowatodniach mogłoby lepiej służyć zarządzaniu nakładem połowowym w obszarach objętych wieloletnimi systemami mającymi zastosowanie do dorsza, płastugokształtnych i morskczuka nowozelandzkiego. Postarają się one przedyskutować w 2008 r. takie podejście na podstawie pomysłów przekazanych przez Komisję w kontekście przygotowania pakietu obejmującego TAC i kwoty na 2008 r. Będą dążyły do wdrożenia takiego podejścia w 2009 r.”

Ponadto Rada poparła wcześniejsze dobrowolne stosowanie systemu opartego na kilowatodniach w celu ułatwienia przejścia na system w pełni oparty na kilowatodniach na podstawie zweryfikowanego planu odbudowy zasobów dorsza w 2009 r.

Nowy system zostanie przedstawiony w związku z weryfikacją planu odnowienia zasobów dorsza na najbliższe lata oraz we wniosku dotyczącym TAC na 2009 r. w celu jego natychmiastowego wdrożenia w 2009 r.

5. WYZWANIA DOTYCZĄCE RENTOWNOŚCI

Pod koniec 2007 r. ceny paliwa osiągnęły wysoki poziom i prawdopodobnie utrzymają się na nim albo ulegną podwyżce. Stanowi to ogromne wyzwanie dla statków stosujących paliwochłonne metody połowów, takich jak trawlerzy, a zwłaszcza trawlerzy połowiący włokiem ramowym. Wysokie ceny paliwa wzmogą konieczność ograniczenia działalności połowowej do poziomu zapewniającego jak najwyższe połowy. Ustanawianie nierealistycznie wysokich uprawnień do połowów w krótkiej perspektywie przyniesie skutek odwrotny do zamierzonego.

6. PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ POZOSTAJĄCYCH W KOMPETENCJ PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

W rozporządzeniu dotyczącym uprawnień do połowów na 2008 r. ustanowiono więcej możliwości dla państw członkowskich w zakresie podejmowania inicjatyw na rzecz ograniczenia odrzutów witlinka i dorsza, określania metod egzekwowania przepisów dotyczących obszarów chronionych „Natura 2000”, a także ponownego przydzielania dni połowowych dla grup narzędzi połowowych w celu zmniejszenia śmiertelności połowowej dorsza. Komisja zwraca się do państw członkowskich o przedstawienie sprawozdań z wyników tych inicjatyw i dokona przeglądu wyników przed ewentualnym poparciem kontynuacji tych działań.

7. ZARZĄDZANIE ZA POMOCĄ PLANOWANIA DŁUGOTERMINOWEGO

Zarządzanie rybołówstwem funkcjonuje prawidłowo, jeżeli jest odpowiednio planowane. Należy zrozumieć potencjał produkcyjny zasobów rybnych, a ich eksploatację trzeba przewidzieć w perspektywie długoterminowej. W związku z tym niezbędne są wiarygodne dane biologiczne i oceny naukowe. Należy określić sposoby zwiększenia produkcji rybnej, poprawy wydajności oraz ograniczenia odrzutów i zmniejszenia oddziaływania na środowisko morskie. Powinny to być praktyczne metody zapewniające możliwie jak największą stabilność zarobków i zatrudnienia.

Objęcie stad właściwym długoterminowym zarządzaniem powinno mieć priorytetowe znaczenie, a w przypadku ich wyniszczenia niezbędne są plany odbudowy. Od czasów reformy z 2002 r. dokonano dużego postępu, a w przypadku wielu stad opracowano odpowiednie plany (zarządzaniem na podstawie planów długoterminowych objęto 33 % połowów i 28 % zasobów ryb pelagicznych oraz 45 % połowów i 32 % zasobów ryb przydennych). Jednak w zakresie ustanawiania planów długoterminowych należy jeszcze wiele zrobić.

Plany długoterminowe pozostają w centrum zainteresowania polityki Komisji w 2008 r. Opracowane już plany należy wprowadzić w życie. W 2008 r. zostaną przedstawione kolejne plany dla łososia w Morzu Bałtyckim, śledzia w wodach na zachód od Szkocji i północnego stada morszczuka. Plan odbudowy zasobów dorsza zostanie poddany przeglądowi. Zostaną przy tym uwzględnione wyniki konsultacji z zainteresowanymi podmiotami z 2007 r. oraz nowe opinie naukowe. Prace nad objęciem większej liczby stad zarządzaniem długoterminowym (w tym szprota i śledzia w Morzu Bałtyckim) będą kontynuowane, a w odniesieniu do tych stad

należy osiągnąć maksymalnie podtrzymywalny połów, ograniczyć odrzuty oraz zmniejszyć oddziaływanie na środowisko morskie. Długoterminowe plany zarządzania zostaną także wykorzystane przy opracowywaniu ekosystemowego podejścia do rybołówstwa.

8. METODY PRACY PRZED WEJŚCIEM W ŻYCIE PLANÓW DŁUGOTERMINOWYCH

W przypadku gdy plany długoterminowe jeszcze nie obowiązują, decyzje dotyczące TAC podejmuje się na podstawie corocznych opinii naukowych przedstawianych przez ICES oraz STECF. Opracowano takie zasady^{5,6} ustalania TAC, aby zagwarantować równe traktowanie i możliwie jak największą stabilność sektora. Zasady te będą nadal obowiązywać, ale z pewnymi zmianami zgodnymi z najnowszymi opiniami naukowymi.

W 2007 r. STECF przedstawił sprawozdanie na temat prawdopodobnych skutków stosowania zasad zawartych w deklaracjach politycznych Komisji⁷. Opinia ta była zasadniczo pozytywna, lecz wskazano w niej również dwa poważnie niedociągnięcia.

Pierwsze z nich dotyczy faktu, że zasady często uniemożliwiają odbudowę wyniszczonych stad. Chociaż zasady ustalają zapobiegawczy poziom połowów danego stada, jeżeli utrzymuje się ono na normalnym poziomie, nie przewidują one zmniejszenia poziomu połowów w przypadku stad, które już zostały wyniszczone. W takiej sytuacji stada są mniej odporne na skutki połowów, a ich odbudowa wymaga obniżenia poziomu połowów. Na przykład stado dorsza w wodach na zachód od Szkocji uległo zmniejszeniu w tempie szybszym niż 15 % rocznie. Ograniczenie TAC wynoszące mniej niż 15 % rocznie nie zapewniło zatem ochrony tego stada.

Drugie niedociągnięcie polega na tym, że zasady mogą uniemożliwić sektorowi wykorzystanie większych dostępnych ilości ryb pochodzących z odbudowanych stad. Stada mogą ulec szybszej odbudowie niż 15 % rocznie, ale zasady ograniczają możliwość zwiększenia TAC do tej wartości. Stada śledzia na przykład odbudowały się ze stanu niskiej liczebności w o wiele szybszym tempie niż 15 % rocznie.

W związku z powyższym należy wprowadzić pewne zmiany. Nowe zasady przedstawiono w załączniku II. W przypadku stad, które wyniszczono do niskiego poziomu biomasy, proponuje się zmniejszenie śmiertelności połowowej o maksymalnie 30 % rocznie, nie zmieniając przy tym TAC o więcej niż 20 %. Ograniczenia należy utrzymać aż do momentu skutecznego zmniejszenia śmiertelności połowowej do poziomu, który zgodnie z opinią STECF umożliwia najwyższe odłowy w perspektywie długoterminowej. W przypadku stad, które uległy odbudowie powyżej poziomów umożliwiających najwyższe odłowy, 15-proc. ograniczenie możliwości zwiększenia TAC zostanie zwiększone do 25 %. Ponadto, jeżeli STECF zaleca całkowite wstrzymanie połowów, wartości TAC należy

⁵ Komunikaty Komisji do Rady. Wielkości dopuszczalne połowów na 2007 r. Deklaracja polityczna Komisji Europejskiej. COM(2006) 499 wersja ostateczna.

⁶ Komunikaty Komisji do Rady. Wielkości dopuszczalne połowów na 2008 r. Deklaracja polityczna Komisji Europejskiej. COM(2007) 295 wersja ostateczna.

⁷ Odesłanie do sprawozdania STECF HCR z 2007 r.

zmniejszyć o co najmniej 25 %. Rozszerzenie zakresu, w jakim można zmieniać TAC, oznacza, że w razie konieczności można dokonać znaczących ograniczeń, ale wiąże się jednocześnie z możliwością zwiększenia wartości TAC, jeżeli stada ulegną odpowiedniemu zwiększeniu.

Zadaniem STECF będzie ocena skutków powyższych zmian. W razie konieczności możliwe będzie dokonanie kolejnych modyfikacji.

9. ULEPSZENIE SPRAWOZDAWCZOŚCI, DANYCH I OCEN DOTYCZĄCYCH POŁOWÓW

W systemie kontroli WPRyb stwierdzono poważne braki⁸, które powodują, że podjęte niedawno starania na rzecz zrównoważonej eksploatacji zasobów nie mogą przynieść oczekiwanych skutków. Wskutek braku skutecznego systemu kontroli nadal dochodzi do przeławiania i dalszego uszczuplania zasobów, co prowadzi do obniżania wartości TAC, które następnie nie są i tak przestrzegane.

Prawidłowe zarządzanie kwotami wymaga skutecznego systemu sprawozdawczości wyładunkowej, który musi obejmować automatyczne kontrole krzyżowe zapobiegające przekraczaniu kwot i umożliwiające wykrywanie niezgodności. W obecnej sytuacji nie istnieje tego rodzaju system. Z powodu niedokładnych danych dotyczących wyładunków, otrzymywanych z sektora rybołówstwa, oraz problemów z uzyskiwaniem danych na temat odrzutów i nakładu połowowego jednostki naukowe mogą przewidzieć wielkość stad ryb, poziomy śmiertelności połowowej i połowów jedynie w przypadku około 27 % stad (załącznik I). Ten problem staje się coraz poważniejszy: niewystarczające dane powodują podejmowanie błędnych decyzji, co z kolei wiąże się ze złym stanem zachowania stad i ich wyniszczaniem. Państwom członkowskim przypomina się o wprowadzeniu krzyżowych kontroli danych i ulepszeniu przekazywania danych.

Aby rozwiązać wymienione problemy, konieczna jest pilna reforma systemu kontroli WPRyb. W październiku 2008 r. Komisja proponuje przegląd rozporządzenia w sprawie kontroli, który obejmie także ulepszenie systemu VMS i szybsze wprowadzenie elektronicznych dzienników połowowych.

10. OGRANICZENIE ILOŚCI ODRZUTÓW

W 2008 r. państwa członkowskie przeanalizują metody ograniczenia odrzutów witlinka i dorsza. Po uwzględnieniu opinii STECF i doświadczeń państw członkowskich Komisja proponuje dodatkowe środki zmierzające do wdrożenia tych środków, które okazały się skuteczne.

Jednak najlepszym sposobem ograniczenia odrzutów jest poławianie ryb przy niskich poziomach śmiertelności połowowej, tak aby można eksploatować stada większych ryb bez dokonywania odrzutów mniejszych osobników.

⁸ Europejski Trybunał Obrachunkowy, Sprawozdanie specjalne nr 7/2007 w sprawie systemów kontroli, inspekcji i sankcji dotyczących zasad ochrony wspólnotowych zasobów rybnych (Dz.U. C 317/1 z 28.12.2007).

Komisja dokona także przeglądu zachęt na rzecz stosowania praktyk połowowych o niskim poziomie odrzutów. Państwa członkowskie będą mogły stosować nowy system oparty na kilowatodniach również w celu wspierania takich praktyk.

Zgodnie z komunikatem z 2007 r. w sprawie ograniczenia niepożądanych przyłówów i eliminacji odrzutów w wodach terytorialnych UE⁹ zostaną przedstawione wnioski legislacyjne dotyczące tego problemu.

Oprócz wspomnianych inicjatyw państwa członkowskie mają możliwość wspierania ograniczania odrzutów poprzez programy operacyjne w ramach Europejskiego Funduszu Rybackiego. Rozporządzenie dotyczące gromadzenia danych przewiduje pomiary ilości odrzutów za pomocą programów obecności obserwatorów na statkach, które to programy są współfinansowane z budżetu wspólnotowego.

Zachęca się państwa członkowskie do rozwijania i wdrażania powyższych inicjatyw.

11. GATUNKI GŁĘBINOWE

We wrześniu 2008 r. Komisja przedstawi wniosek dotyczący TAC dla gatunków głębinowych na 2009 r. i 2010 r. Zainteresowane podmioty zostaną zaproszone do zasięgnięcia opinii jednostek naukowych (przede wszystkim ICES) w czerwcu 2008 r. w związku z zalecanymi uprawnieniami do połowów. Opinia STECF zostanie opublikowana dnia 4 lipca. Opinie regionalnych komitetów doradczych należy przekazać Komisji do dnia 8 lipca w celu uwzględnienia opinii zainteresowanych podmiotów. Komisja zwróci się do Rady o przyjęcie wniosku na jej posiedzeniu w listopadzie.

Zasady przedstawione w załączniku II będą miały zastosowanie również do gatunków głębinowych. Jako że wniosek dotyczy TAC obowiązujących przez dwa lata, zasady będą stosowane przez dwa następujące po sobie lata.

W trakcie jesiennego posiedzenia Komisji Rybołówstwa Północno-Wschodniego Atlantyku Komisja Europejska będzie się kierować Międzynarodowymi wytycznymi FAO dotyczącymi zarządzania połowami dalekomorskimi. Decyzje dotyczące obszarów zamkniętych bądź nakładu połowowego zostaną wdrożone w głównym rozporządzeniu dotyczącym rocznych uprawnień do połowów na 2009 r.

12. MORZE ŚRÓDZIEMNE I MORZE CZARNE

W roku 2008 po raz pierwszy ustalono TAC oraz kwoty dla Morza Czarnego. Ustalanie TAC na 2009 r. będzie zgodne z zasadami zawartymi w załączniku I. Istnieje również możliwość uwzględnienia dodatkowych gatunków. W kwietniu i czerwcu 2008 r. odbędą się przygotowawcze posiedzenia naukowe, których wyniki zostaną w lipcu ocenione przez STECF. Jedyny TAC obowiązujący obecnie na Morzu Śródziemnym dotyczy tuńczyka błękitnopłetwego. W 2008 r. prace skoncentrują się na wprowadzeniu w życie rozporządzenia w sprawie rybołówstwa

⁹ Komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego - Strategia na rzecz ograniczenia niepożądanych przyłówów i eliminacji odrzutów w rybołówstwie europejskim (COM(2007)136)

na Morzu Śródziemnym (1967/2006), a w szczególności na ustanowieniu długoterminowych planów zarządzania i wyznaczeniu obszarów chronionych. Znaczne opóźnienia we wprowadzeniu w życie tego rozporządzenia przez państwa członkowskie są niepokojące. Należy też niezwłocznie usunąć poważne niedociągnięcia w przestrzeganiu przepisów. W 2008 r. Komisja będzie uważnie śledzić rozwój sytuacji w tym zakresie.

Komisja będzie się zwracać do STECF o opinie naukowe dotyczące zasobów i oceny stanu łowisk. Pozwoli to zwiększyć zasób wiedzy naukowej, na przykład w kontekście prac GFCM (Generalna Komisja ds. Łowisk w Basenie Morza Śródziemnego). W przypadku sporządzania ocen dotyczących Morza Czarnego i Morza Śródziemnego udział wezmą także naukowcy z krajów trzecich.

13. MORZE BAŁTYCKIE

Przestrzeganie TAC ustalonego na 2008 r. dla dorsza w Morzu Bałtyckim ma zasadnicze znaczenie. Komisja będzie uważnie kontrolować sytuację w tym zakresie.

We wrześniu 2008 r. Komisja przedstawi wniosek dotyczący TAC na 2009 r. w odniesieniu do bałtyckich stad ryb. W październiku Komisja zwróci się do Rady o przyjęcie wniosku. W związku z opinią ICES z dnia 23 maja państwa członkowskie wypowiedzą się na temat nierozstrzygniętych dotąd kwestii naukowych, które należy omówić ze STECF. Opinie regionalnych komitetów doradczych należy przekazać Komisji do końca czerwca.

14. ŚRODKI TECHNICZNE

W 2008 r. Komisja przedstawi wniosek dotyczący nowego rozporządzenia w sprawie środków technicznych na obszarach atlantyckich, które powinno uwzględniać wiele zasad określonych obecnie w załączniku III do rozporządzenia w sprawie uprawnień do połowów (wielkości dopuszczalnych połowów).

15. HARMONOGRAM PRZEDSTAWIANIA WNIOSKÓW

STECF przedstawi opinię naukową dotyczącą większości stad ryb przydennych na początku lipca, co umożliwi wcześniejsze rozpoczęcie debaty nad uprawnieniami do połowów. Przyspieszenie jesiennych etapów podejmowania decyzji o więcej niż kilka tygodnie jest niemożliwe, ponieważ opinia dotycząca dużych wspólnych stad ryb pelagicznych zostanie wydana dopiero w październiku. Uzyskanie tej opinii jest niezbędne dla rozpoczęcia negocjacji w sprawie pełnego pakietu uprawnień do połowów.

Przewidziano następujący harmonogram:

Rozporządzenie w sprawie uprawnień do	Data wniosku Komisji	Możliwa data przyjęcia

połowów		
Morze Czarne	wrzesień	posiedzenie Rady w październiku
Morze Bałtyckie	wrzesień	posiedzenie Rady w październiku
Gatunki głębinowe	wrzesień	posiedzenie Rady w listopadzie
Wszystkie pozostałe obszary	październik/listopad	posiedzenie Rady w grudniu

Jako że opinia naukowa zostanie przedstawiona wcześniej niż w ostatnich latach, Komisja będzie mogła opublikować główny wniosek w październiku. Jednak do tego czasu nie zapadną jeszcze decyzje związane z głównymi elementami dotyczącymi dwustronnych konsultacji Norwegią i innych konsultacji międzynarodowych. Wniosek obejmie więc wiele elementów, co do których nie zapadną jeszcze decyzje, i nie będzie mógł zawierać konkretnych danych liczbowych.

Opinie naukowe dotyczące wszystkich stad należy przedstawić w połowie roku 2009. Pozwoli to uzyskać więcej czasu na dogłębne analizy i dyskusje. Można zgłaszać preferencje dotyczące zmian w harmonogramie przedstawiania wniosków i decyzji w 2009 r.

16. WNIOSEK

Komisja zwraca się do państw członkowskich i zainteresowanych stron o przedstawienie opinii na temat określonego powyżej podejścia.

Opinie regionalnych komitetów doradczych i Komitetu Doradczego ds. Rybołówstwa i Akwakultury zostaną bardzo poważnie wzięte pod uwagę. Uwzględnienie tych opinii pomoże Komisji w wypełnieniu obowiązku polegającego na zarządzaniu zmierzającym do zrównoważenia, zgodnie z celami wspólnej polityki rybołówstwa.

Komisja przyjmuje odpowiedzialne podejście do zarządzania zmierzającego do zrównoważenia: brak danych nie stanowi dowodu na zrównoważenie zasobów.

Komisja może wykorzystać opinie zainteresowanych podmiotów jedynie, jeśli opracowano je na podstawie podejścia do zrównoważonego rybołówstwa, które jest oparte na dowodach: oznacza to, że opinie zainteresowanych podmiotów należy poprzeć odpowiednimi danymi.

Aby przedstawić wiarygodne opinie, niezbędne są rzeczowe informacje na temat połowów i stad ryb. Zainteresowane podmioty zachęca się do pełnego i skutecznego wprowadzenia obowiązujących systemów sprawozdawczości połowowej i zbierania

danych. Systemy te są niezbędne dla prawidłowego zarządzania rybołówstwem. Dzięki solidnej podstawie, czyli informacjom, zainteresowane podmioty będą również lepiej doradzać Komisji w sprawie zrównoważonych praktyk połowowych.

Od drugiego kwartału 2008 r. Komisja będzie kontynuować szczegółowe techniczne działania kontrolne (zwłaszcza w odniesieniu do systemów zarządzania nakładem połowowym) w stosunku do państw członkowskich i zainteresowanych podmiotów.

Aby w odpowiednim czasie wykorzystać wyniki konsultacji, Komisja zwraca się z prośbą, aby uwagi dotyczące niniejszego komunikatu zgłaszać do dnia 30 czerwca 2008 r.

W 2008 r. Komisja opracuje dalsze procedury konsultacji zmierzające do ulepszenia polityki zachowania zasobów, zwłaszcza w odniesieniu do lepszego przestrzegania przepisów.

ZAŁĄCZNIK I

Tabela 1. Opinia naukowa dotycząca stanu stada	Liczba stad					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Stada znajdujące się poza bezpiecznymi granicami biologicznymi	30	29	26	26	26	28
Stada znajdujące się w bezpiecznych granicach biologicznych	12	10	14	11	12	13
Stan stada niezny z powodu niepełnych danych	48	53	53	57	58	55

Tabela 2. Opinia naukowa dotycząca przełowienia	Liczba stad					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Poziom połowów ryb z danego stada jest znany w porównaniu z poziomem maksymalnego podtrzymywalnego połowu			34	23	32	33
Stado przeławiane ¹⁰			32	21	30	29
Stado poławia się na poziomie maksymalnego podtrzymywalnego połowu			2	2	2	4

Tabela 3. Opinia naukowa w „sytuacji krytycznej”	Liczba stad					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Opinia naukowa zalecająca wstrzymanie połowów	24	13	12	14	20	18

Tabela 4. Różnica między TAC a zrównoważonymi połowami						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Nadwyżka TAC w stosunku do zrównoważonego połowu (w %)	43%	48%	57%	47%	44%	49%

Tabela 5. Podsumowanie opinii naukowej dotyczącej uprawnień do połowów	Liczba stad ryb					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Stada, w przypadku których można przewidzieć wielkość stada i śmiertelność połowową	40	34	40	31	29	30
Stada, w przypadku których opinia naukowa dotycząca uprawnień do połowów jest dostępna	59	52	54	65	61	59
Stada, w przypadku których opinie naukowe nie są dostępne	31	40	39	29	35	37

¹⁰ Inny termin: „nadmiernie eksploatowane”.

ZAŁĄCZNIK II

Zasady ustanawiania TAC

Decyzje w sprawie TAC należy podejmować na podstawie opinii naukowych przedstawianych przez STECF.

W zależności od poziomu zagrożenia dla każdego stada powinny obowiązywać różne zasady. Stada są bardzo zagrożone, jeżeli ich liczebność spada poniżej „poziomu zapobiegawczego” (B_{pa}), czyli poziomu, na którym istnieje ryzyko, że rozrodczość stada ulegnie zmniejszeniu. Innym wyznacznikiem dużego zagrożenia jest sytuacja, w której wskaźnik śmiertelności połowowej przewyższa „wskaźnik zapobiegawczy” (F_{pa}). Wskaźnik śmiertelności połowowej to roczny połów podzielony przez średnią wielkość stada w ciągu roku.

Jeżeli dane stado jest mniejsze niż B_{pa} lub jest poławiane na poziomie wyższym od F_{pa} , oznacza to, że znajduje się ono „poza bezpiecznymi granicami biologicznymi” i *vice versa*.

Opinia naukowa	Ustanawianie TAC
Stado eksploatowane na poziomie maksymalnego podtrzymywanego połowu.	TAC należy ustawić zgodnie z przewidywanym połowem odpowiadającym śmiertelności połowowej, która zapewni najwyższy odłów w perspektywie długoterminowej, ale nie należy zmieniać TAC o więcej niż 25 %.
Stada nadmiernie eksploatowane w porównaniu z maksymalnym podtrzymywalnym połowem, ale mieszczące się w bezpiecznych granicach biologicznych.	TAC należy ustawić zgodnie z wyższą z następujących wartości: a) przewidywany połów odpowiadający najwyższemu odłowowi w perspektywie długoterminowej ¹¹ , lub b) połowy na niezmiennym poziomie śmiertelności, ale nie należy zmieniać TAC o więcej niż 15 %.
Stada znajdujące się poza bezpiecznymi granicami biologicznymi.	TAC należy ustawić zgodnie z przewidywanym połowem, który spowoduje 30-proc. zmniejszenie śmiertelności połowowej, ale nie należy zmniejszać śmiertelności połowowej w stopniu zagrażającym długoterminowym połowom ¹¹ ani zmniejszać TAC o więcej niż 20 %.
Stado jest objęte planem długoterminowym, a naukowcy zalecają połowy odpowiadające temu planowi.	TAC należy ustawić zgodnie z odpowiednim planem.

¹¹ Mierzony jako śmiertelność połowowa odpowiadająca połowowi granicznemu wynoszącemu 10 % połowu granicznego przy śmiertelności połowowej bliskiej zeru ($F_{0.1}$).

Stado krótko żyjące, nie można określić rocznej prognozy.	Należy ustanowić tymczasowe TAC, które zostanie zmienione wraz z uzyskaniem nowych informacji w ciągu roku.
Stan stada nie jest dokładnie znany, a STECF zaleca odpowiedni poziom połowów.	TAC należy ustanowić zgodnie z opinią STECF, ale nie należy zmieniać TAC o więcej niż 15 %.
Stan stada nie jest dokładnie znany, a STECF zaleca ograniczenie nakładu połowowego.	TAC należy zmniejszyć o maksymalnie 15 %, a STECF powinien przedstawić opinię dotyczącą właściwego poziomu nakładu połowowego.
Stan stada nie jest dokładnie znany, a zdaniem STECF liczebność stada wzrasta.	TAC należy zwiększyć o maksymalnie 15 %.
Stan stada nie jest dokładnie znany, a zdaniem STECF liczebność stada maleje.	TAC należy zmniejszyć o maksymalnie 15 %.
STECF zaleca całkowite wstrzymanie połowów, jak największe ograniczenie połowów lub podobne rozwiązanie.	TAC należy zmniejszyć o co najmniej 25%. Należy wprowadzić środki odbudowy stada, w tym ograniczenie nakładu połowowego i wprowadzenie bardziej selektywnych narzędzi połowowych.
Brak opinii STECF.	TAC należy dostosować do ostatnich faktycznych poziomów połowów, ale nie należy go zmieniać o więcej niż 15 % rocznie, lub państwa członkowskie powinny opracować plan wdrożenia zmierzający do szybkiego uzyskania opinii naukowej.